

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	136/10	26.10.2010
Kommunestyre	57/10	03.11.2010

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Godkjenning av kirkegårdsarealer. Vedtak om utvidelse eller nyetablering av kirkegård i Saltdal kommune

Vedlegg

- 1 Kirkens budsjettforslag for 2011
- 2 Utbygging Saltdal kirkegård

Foreliggende dokumenter:

- Saltdal kommune. Kirkegårdsarealer i Saltdal. Utvidelse av eksisterende kirkegård. Vurdering av utvidelse av eksisterende eller ny kirkegård. MNLA Roger Tokle As.
- I saken mangler kart 03, men kart 03 vises også på kart 04.

Sakens bakgrunn

I forbindelse med budsjettarbeidet 2009 ble det vedtatt oppstart av arbeider med lokalisering av nytt kirkegårdsareal i Saltdal kommune.

Saltdal kommune engasjert Landskapsarkitekt MNLA Roger Tokle AS for å utarbeide en rapport for utvidelse av eksisterende kirkegård som går på beskrivelse av fylling, type masser med mer, samt et kostnadsoverslag som viser prisen pr. gravsted.

Rapportens 2. del skal danne grunnlag for konklusjon og vedtak for eventuelt videre prosjektering og detaljplanlegging av kirkegårdsutvidelsen.

I denne delen vurderes ny kirkegård i kommunen. Et av alternativene er Bakken ved planteskolen i Saltdal. Alternativ 2 er videre utvidelse av eksisterende kirkegård og gjenbruk av de eldre delene av kirkegården.

Det ble foretatt møter og befaringer i områdene 5. og 6. juni 2010 der bl.a. Arne Hals fra kommunen og Sigmund Gulliksrud og Geir Lipelt fra kirkevergekontoret deltok.

Konklusjon i rapport

Det er fordeler og ulemper forbundet med begge kirkegårdsalternativene. Sett over en periode

på 25 - 30 år vil anleggskostnadene ved å anlegge ny kirkegård på Bakken bli rimeligere enn ved eksisterende kirkegård. Det er grunnlagsinvesteringene, adkomst og parkering og nytt driftsbygg, som er det største økonomiske løftet til å begynne med. Men dess større utvidelsen blir, desto rimeligere blir anlegget pr. grav.

Men som kostnadsoverslagene eller regneeksemplene viser, vil drifts- og vedlikeholdskostnadene raskt «spise» opp det besparte. De fleste fordeler taler for å ha kun en kirkegård som er nært sentrum.

Men skal man utvide eksisterende kirkegård som vist i forprosjektet på tegn. nr. 03, er det avhengig av at man etter hvert gjenbruker de eldste gravfeltene på kirkegården.

Dersom kommunen, eller menighetsrådet, på sikt kan fatte vedtak om gjenbruk av eldre gravfelt på eksisterende kirkegård, er dette å anbefale.

Beskrivelse av alternativer

Kart 01 – Utvidelse av eksisterende kirkegård (kommunens forslag)

1. Utvidelsen gir totalt 356 graver men fyllingsskråning på 1:1,5 (kr. 3 113 496,-). Dette gir en prosjektkostnad per grav på 8 746 kr.
2. Forslag til konsulent med skråning 1:2,25 (andre masser) gir 320 graver (kr. 2 939 902,-). Dette gir en prosjektkostnad per grav på 9 187 kr.
  - Pris per grav er dyrere for alternativ to.

Årsak til prisforskjell er etablering av fyllingsskråning der det må andre masser i en brattere fylling på 1:1,5, mens en brattere fylling gir bedre utnyttelse av kirkegården og flere gravplasser.

Konklusjon

Det anbefales at det benyttes fyllingsskråning på 1:1,5 for best å utnytte kirkegårdens arealer.

Kart 02 – Bakken ved Planteskolen skisseforslag

Kostnadstabell Planteskolen

1. Utvidelsen gir totalt 2 500 gravplasser med en prosjektkostnad på kr 12 391 787,-. Prosjektkostnad per grav vil være kr 4956,- (minus erverv, hogst).
2. Driftskostnadene per år vil være på kr 269.339 til slutt i en periode på 25-30 år. Driftsutgiftene vil etter hvert spise opp differansen mellom kostnaden per grav på Bakken og ved utvidelse eksisterende kirkegård. Langsiktig vil derfor besparelsene de første årene bli mindre desto lengre driftstiden nærmer seg 30 år og etter hvert bli dyrere enn en utvidelse.

Del 2 Vurdering av utvidelse av eksisterende eller ny kirkegård

Kart 04 – Kommunens forslag med utvidelse O, P og Q.

Kistegraver

Viser alternativ utnyttelse basert på kommunens forslag. Området utvides med feltene O, P, Q og R. Utvidelsen gir totalt 816 nye kistegraver.

Urnegraver

I tillegg beregnes det 8 % kremasjon med urnegraver. Utvidelsen vil dekke behovet i 18 år. Utvidelsen kan også fortsettes videre vestover ovenfor feltet Q.

Gjenbruk av eldre felt

I mangel på steder for å anlegge ny gravplass er gjenbruk vanlig. Om rundt 15 år kan løsningen være å begynne dette arbeidet. Mange gravminner nærmest kirken er i dag åpne arealer uten gravminner. Andre gravminner som står er dessuten svært gamle og blir ikke lengre stelt. Gravminner som pårørende ønsker la stå, kan kanskje få anledning til det.

Forslaget er å heve terrenget slik at man unngår å komme ned på eksisterende graver ved ny gravlegging. Når arbeidet er gjennomført setes gravminner som skal bevares tilbake etter et nytt gravkart. Gjenbruken vil dekke behovet i 12 år. Dette fortsettes med på resten av øvre felt som kan dekke ytterligere behovet i 20 år.

Kostnader

Kommunens forslag	Kr. 3 113 496	
Videre utvidelse P, Q, R	Kr. 3 861 655	SUM kr. 6 975 151
Gjenbruk	Kr. 3 062 911	SUM kr. 10 038 062
Gravplasser 1474		
Urnedsettelse 118		

Kart 02 – Bakken ved Planteskolen skisseforslag fradrag for felt 4, 5, 8 minnelund og anonymt. For å sammenligne denne utvidelsen med gjenbruk og utvidelse på eksisterende kirkegård (Kart 03) som gir 1474 gravlegginger og 118 urne nedsettinger (se beskrivelse nedenfor) reduseres Planteskolens til tilsvarende gravplasser.

Feltene 1,2,3,6 og 7 gir 1532 graver med en prosjektkostnad på **9 286 836,-**. (hogst og erstatning for skog ikke medberegnet).

Vurdering

En utbygging av bakken vil ha en total prosjektkostnad ca. 751.000,- lavere enn utvidelse av eksisterende kirkegård. Imidlertid vil driftsutgiftene Bakken være ca. 223.400,- i årlig drift. Over tid vil derfor utvidelse av Saltdal kirkegård og gjenbruk være det rimeligste alternativet, samt at en får samlet gravplassene på ett sted. Det forsettes gjenbruk av graver.

Anbudsdokumenter og endelig utarbeidelse av kirkegårdsplan vil utarbeides i løpet av vinteren 2010/11. Slik at eventuelt byggearbeider kan starte til sommeren/høst.

Innspill til saken

Saltdal Kirkelige fellestråd

Fellestrådet ønsker at det gjøres en del endringer på forslaget (se innspill). Etter samtale med landskapsarkitekt er dette elementer som kan bakes inn i nytt forslag uten at det får de helt store økonomiske konsekvensene. Imidlertid går forslagene til Fellestrådet utover det arealet som skal utvides. Dette gjelder bla.;

1. Flere lyspunkter på eksisterende kirkegård
2. Eksisterende vannledning ligger ikke frostfritt. Denne må legges frostfritt på de øvrige arealene.
3. Veiene på den gamle delen er i dårlig forfatning, det bør derfor tas med ny asfalt i dette prosjektet.
4. Nytt Bårehus. Nytt bårehus er en vesentlig kostnad og kan ikke bakes inn i dette prosjektet. Prosjektering må ut på nytt anbud.

Dersom disse elementene ønskes med i videre detaljplanlegging og anbudsdokumenter må dette vedtas inn i planen nå.

Behov for utarbeidelse av reguleringsplan:

Utvidelse av kirkegården krever utarbeidelse av reguleringsplan. Det bes derfor om at Saltdal formannskap samtidig melder om oppstart av planarbeid for utvidelsen.

Konklusjon

- Administrasjonen foreslår at utvidelse av kirkegårdsarealer lokaliseres til Saltdal kirkegård.
- Det anbefales at prosjektet utvides til å omfatte eksisterende kirkegård med nye lyspunkter, frostfri vannledning og reasfaltering. Øvrige innspill fra Saltdal Kirkelige felleråd tas med i videre detaljprosjektering.
- Saltdal kommune begynner prosessen med planlegging for gjenbruk av gravplasser.
- Oppstart av planarbeid for utvidelse av Saltdal kirkegård.

Rådmannens innstilling

1. Lokalisering av nye kistegraver m.m. skal lokaliseres til eksisterende Kirkegård på Rognan
2. Detaljprosjektering av kirkegården skal inneholde vurdering av kostnader forbundet med frostfri vannledning, reasfaltering og flere lyspunkter.
3. Saltdal kommune begynner prosess angående gjenbruk av gravplasser.
4. I medhold av Plan og bygningslova § 12-8 godkjennes igangsettes planarbeid for utvidelse av Saltdal kirkegård.
5. Det settes i gang planlegging av gjenbruk kistegraver på Saltdal kirkegård.

Saksprotokoll i Formannskap - 26.10.2010

Behandling:

Ordføreren foreslo følgende endringer:

Pkt. 1 ”skal lokaliseres” endres til ”anbefales kokalisert”

Pkt. 5 går ut

Nytt pkt. 5: Etter avholdt folkemøte i regi av Saltdal kirkelig felleråd tirsdag 02.11.10, fatter kommunestyret vedtak om lokalisering av nye kistegraver.

Enstemmig innstilling:

6. Lokalisering av nye kistegraver m.m.anbefales lokalisert til eksisterende Kirkegård på Rognan
7. Detaljprosjektering av kirkegården skal inneholde vurdering av kostnader forbundet med frostfri vannledning, reasfaltering og flere lyspunkter.
8. Saltdal kommune begynner prosess angående gjenbruk av gravplasser.
9. I medhold av Plan og bygningslova § 12-8 godkjennes igangsettelse av planarbeid for utvidelse av Saltdal kirkegård.
10. Etter avholdt folkemøte i regi av Saltdal kirkelig felleråd tirsdag 02.11.10, fatter kommunestyret vedtak om lokalisering av nye kistegraver.

Saksprotokoll i Kommunestyre - 03.11.2010

Behandling:

Pkt 5 i formannskapetets innstilling utgår da møtet er nå avholdt og kommunestyret skal behandle saken.

Omar Aardal foreslo et nytt punkt 5:

Nytt bårehus. Kommunestyret erkjenner at behovet for nytt bårehus er stort og ber derfor rådmannen om en utredning av saken. Dette legges fram som egen sak for kommunestyret i løpet av første halvår 2011.

Ordføreren foreslo:

Endring av pkt. 1: Lokalisering av nye kistegraver m.m. skal lokaliseres til eksisterende kirkegård på Rognan. Det forutsettes at kostnadsgrunnlaget kvalitetssikres.

Tillegg til pkt. 4: Det forutsettes at felt L, M, N og O utvides optimalt for å øke antall kistegraver og om mulig minimalisere kostnadene.

Det ble votert over hvert punkt.

Pkt. 1: Ordførerens forslag ble vedtatt med 20 mot 4 stemmer (som ble avgitt for formannskapetets innstilling).

Pkt. 2 Formannskapetets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Pkt. 3 Formannskapetets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Pkt. 4 Formannskapetets innstilling med ordførerens tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt.

Omar Aardals forslag ble enstemmig vedtatt som nytt pkt. 5

Vedtak:

11. Lokalisering av nye kistegraver m.m. skal lokaliseres til eksisterende kirkegård på Rognan. Det forutsettes at kostnadsgrunnlaget kvalitetssikres.
12. Detaljprosjektering av kirkegården skal inneholde vurdering av kostnader forbundet med frostfri vannledning, reasfaltering og flere lyspunkter.
13. Saltdal kommune begynner prosess angående gjenbruk av gravplasser.
14. I medhold av Plan og bygningslova § 12-8 godkjennes igangsettelse av planarbeid for utvidelse av Saltdal kirkegård. Det forutsettes at felt L, M, N og O utvides optimalt for å øke antall kistegraver og om mulig minimalisere kostnadene.
15. Nytt bårehus. Kommunestyret erkjenner at behovet for nytt bårehus er stort og ber derfor rådmannen om en utredning av saken. Dette legges fram som egen sak for kommunestyret i løpet av første halvår 2011.